

Výročná správa o činnosti a hospodárení Nadácie Matice slovenskej za rok 2017

Úvod

Nadácia Matice slovenskej bola zriadená na podporu rozvoja kultúrnych aktivít smerujúcich k prehĺbovaniu národného povedomia Slovákov, úcty k historickým tradíciám slovenského národa a k sprístupňovaniu slovenskej kultúry a informácií o Slovensku príslušníkom iných národov a Slovákom žijúcim v zahraničí.

Založená bola v roku 1992 – registráciou na Obvodnom úrade Bratislava I. pod číslom 29/92 dňa 22.7.1992, následne na základe Zákona NR SR o nadáciách č. 207/1996 Z.z. rozhodnutím Ministerstva vnútra SR pod č. 203/Na-96/300 s právoplatnosťou od 26.8.1997, na základe ďalšieho Zákona NR SR o nadáciách č. 34/2002 Z.z. preregistrovaním na Ministerstve vnútra SR 26.7.2002 pod číslom 203/Na-96/300-2.

Pôvodnými zakladateľmi nadácie boli: Matica slovenská, Všeobecná úverová banka, Slovenská poisťovňa, Devín banka, Tatra banka, Investičná a rozvojová banka, Slovenská obchodná a priemyselná komora, Slovnaft, Východoslovenské železiarne, Závod SNP, Gumárne Barum a Benzinol; pri preregistrovaní s platnosťou od 26.8.1997 sa jediným zakladateľom stala samotná Nadácia.

Od roku 1994 nadácia **udeľuje ceny a prémie** jednotlivcom, alebo kolektívom za vynikajúce výsledky dosiahnuté najmä v oblasti slovenskej kultúry (ceny za literatúru, za výtvarné umenie a za hudbu), vedy a techniky (ceny za vedy o živej prírode, za vedy o neživej prírode a za spoločenské vedy), hospodárstva, finančníctva a obchodu, ochrany ľudských práv a prínosov k slovenskému národnému životu.

Nadácia Matice slovenskej spravuje majetkovú hodnotu **zbierky na Národný poklad SR**, ktorá bola vyhlásená po vzniku Slovenskej republiky, dňa 8. februára 1993 Nadáciou Matice slovenskej, Národnou bankou Slovenska a Všeobecnou úverovou bankou. Zbierka má finančnú časť, zbierku výtvarných diel darovaných slovenskými výtvarníkmi zo Slovenska i zo zahraničia a zbierku drahých kovov. Istina Národného pokladu SR je nedotknuteľná.

Orgány Nadácie Matice slovenskej:

V roku 2017 v Nadácii Matice slovenskej nenastali žiadne zmeny v nadačnej listine ani v zložení jej orgánov. Najvyšším orgánom Nadácie Matice slovenskej je – v zmysle Zákona č. 34/2002 Z.z. o nadáciách – **správna rada**. V roku 2017 pracovala v tomto zložení:

Predseda Ing. Jozef Markuš, DrSc.

Podpredsedovia: PhDr. Natália Petranská Rolková

Členovia: JUDr. Pavol Boroň, akad.mal. Stanislav Harangozó, Drahomíra Pechočiaková, MUDr. Peter Dragijský, MUDr. Jana Litvíková, Vojtech Porubský

Kontrolným orgánom Nadácie Matice slovenskej je **dozorná rada**, ktorá v roku 2017 pracovala v tomto zložení:

Členovia: Mgr. František Ďurina, Ing Igor Benčať, Jolana Lenčešová

Správcom NMS je: Jozef Steiner

Zasadania správnej rady a dozornej rady Nadácie Matice slovenskej

Spoločné zasadanie správnej a dozornej rady Matice slovenskej dňa 24. marca 2017 v Nitre rokovalo o príprave a o predbežnej podobe správy o činnosti a hospodárení Nadácie Matice slovenskej za rok 2016. Na tomto rokovaní predsedníčka komisie Nadácie Matice slovenskej pre udeľovanie cien a prémie Nadácie Matice slovenskej Drahomíra Pechočiaková predložila návrh na tieto ocenenia, ktorý sa pre nedostatok času podrobne neprerokoval a vecou sa bude zaoberať správna a dozorná rada Nadácie Matice slovenskej na svojich ďalších spoločných zasadaniach. Správna rada určila, resp. spresnila zloženie komisie: Drahomíra Pechočiaková, predsedníčka, Jozef Markuš, člen, doc. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. (Katedra slovenského jazyka FF UKF v Nitre a tajomníčka Nitrianskej odbočky Spolku slovenských spisovateľov), členka. Náhradnými členmi sú Paedr. Július Lomenčík, PhD. (náhradník správnej rady Nadácie Matice slovenskej) a doc. PhDr. Igor Hochel, PhD., ktorí tiež majú právo poradným hlasom sa na činnosti komisie zúčastňovať. Rokovanie komisie Nadácie Matice slovenskej pre udeľovanie cien a prémie Nadácie Matice slovenskej a nadväzujúce rokovanie správnej a dozornej rady malo byť podľa predbežných predpokladov

v roku 2017. Pre opakujúce sa zdravotné problémy predsedu správnej rady, ako aj pre iné príčiny, sa však rokovanie odložilo na neskorší termín.

Za značnú záťaž orgánov Nadácie Matice slovenskej treba považovať rokovanie s predstaviteľmi Matice slovenskej o problematike inventarizácie tzv. kovovej časti Národného pokladu. Toto – časovo a organizačne - nezaťažovalo iba správcu Nadácie Matice slovenskej Jozefa Steinera, ale aj členov správnej rady i členov dozornej rady Nadácie Matice slovenskej, ako aj pracovníčku Nadácie Matice slovenskej Martu Havlíkovú. Riešenie tohto problému bralo čas aj spoločnému zasadaniu správnej a dozornej rady Nadácie Matice slovenskej a značne sťažovalo prerokovanie inej agendy Nadácie. Napriek veľkému vynaloženému úsiliu sa nepodarilo dospieť v tejto veci k nijakému uspokojivému výsledku, naopak, jestvuje oprávnený predpoklad, že vec sa bude musieť riešiť okrem ďalších rokovaní s Maticou slovenskou aj vhodnými právnymi prostriedkami a opatreniami.

Počas roku 2017 došlo totiž zo strany Matice slovenskej k násilnému otvoreniu bezpečnostnej skrinky, v ktorej bola uložená kovová časť Národného pokladu, a ďalej k premiestneniu kovovej časti Národného pokladu do iného priestoru v rámci budovy Matice slovenskej, ku ktorému však Nadácia Matice slovenskej nemá nijaký prístup a nemôže garantovať jeho uzamknutie, ani realizovať jeho inventarizáciu.

V roku 2017 Nadácia Matice slovenskej pokračovala vo svojej činnosti vo všetkých troch ťažiskových oblastiach.

Udeľovanie cien a prémie Nadácie Matice slovenskej

Predseda odbornej výberovej komisie predložila správnej a dozornej rade návrhy na udeľovanie cien a prémie Nadácie Matice slovenskej, ako aj predstavu o spolupráci s odbornou verejnosťou, najmä so Spolkom slovenských spisovateľov a s univerzitami. Návrh bol predbežne na spoločnom zasadnutí správnej a dozornej rady prerokovaný. Jeho podrobné meritórne prerokovanie prebehne v rámci kalendárneho roku 2018 tak, aby konkrétnu cenu alebo prémie (prípadne viacero cien alebo prémie) bolo možné – po určitom prerušení udeľovania cien a prémie – udeliť za rok 2018 (v roku 2019).

Podpora rozvoja kultúrnych aktivít

Podobne ako v predchádzajúcich rokoch, v roku 2017 sa podpora kultúrnych aktivít z Nadácie Matice slovenskej koncentrovala na podporu edičnej činnosti a na knižné dary. Nadácia Matice slovenskej morálne podporila – bez finančného príspevku – vydanie

publikácie J. Markuš: Slovenské osudy – slovenský osudy, vydavateľstvo Post Scriptum, Bratislava 2017, 592 strán, ilustrácie Jozef Cesnak. Publikácia mala nielen dobré recenzie a iné ohlasy, ale treba zdôrazniť, že na slovenskom knižnom trhu bola jednou z mála, čo sa venovala problematike veľkých slovenských osobností od najstarších čias až po rok 1993.

Nadácia Matice slovenskej, vzhľadom na svoje t. č. veľmi obmedzené finančné možnosti, pristúpila iba v menšej miere ako v predchádzajúcich rokoch (vtedy išlo o knihy o Ľudovítovi Štúrovi a štúrovcoch a o Svetozárovi Hurbanovi Vajanskom) k obdarovaniu knižníc a tvorivých pracovníkov rôzneho profesionálneho profilu touto knihou. V tejto forme svojej činnosti chce však Nadácia pokračovať.

S problematikou podpory kultúrnych aktivít úzko súvisí aj vývoj v konkurznom pokračovaní sporiteľného družstva PDSI. Zmenky (pohľadávky) Nadácie Matice slovenskej voči PDSI boli v konkurze napokon v plnom rozsahu uznané. 28. apríla 2017 bola po dlhom odklade uskutočnená schôdza veriteľov PDSI, na ktorej bola Nadácia Matice slovenskej zastúpená svojim právnym zástupcom, a jej výsledky môžu výrazne prispieť k postupnej (budúcej) dynamizácii konkurzného pokračovania, ktoré by potom v tej či onej miere uspokojilo aj pohľadávky Nadácie Matice slovenskej. Podľa právnických odhadov by pokrok v konkurze PDSI mohol byť v najlepšom prípade citeľný už roku 2018. To by mohlo znamenať i zlepšenie možností Nadácie Matice slovenskej v podpore kultúrnych aktivít.

Prehľad o darcoch s hodnotou daru, alebo výšky prostriedkov presahujúcu sumu 331€

Nadácia Matice slovenskej v roku 2017 neevidovala takýchto darcov.

Prehľad fyzických a právnických osôb, ktorým boli poskytnuté finančné prostriedky

Nadácia Matice slovenskej v roku 2017 neposkytla žiadne finančné prostriedky. Pristúpila však k forme naturálneho darovania – darovala niektoré knihy, osobitne knihu MARKUŠ, Jozef: Svetozár Hurban Vajanský, AlleGro, Bratislava 2016, 152 s. Obdarovaní boli spisovatelia, vedeckí pracovníci, kultúrni pracovníci, odborníci – špecialisti a pripravujú sa aj knižné dary pre vybrané knižnice a zahraničné slovenské komunity. Je to skromná, ale efektívna forma podpory tvorivých pracovníkov a kultúrnych inštitúcií. Okrem toho Nadácia Matice slovenskej roku 2017 vykonala prípravné odborné a organizačné kroky tak, aby mohla udeliť svoje ocenenie za literárnu činnosť v kalendárnom roku 2018, resp. 2019. Toto ocenenie je spojené aj s finančnou podporou víťazného subjektu

Spravovanie majetkovej hodnoty Národného pokladu

V súlade s Nadačnou listinou Nadácia Matice slovenskej spravuje majetkovú hodnotu zbierky na Národný poklad, ktorý sa skladá z troch častí – finančnej, výtvarnej a kovovej.

Finančná (peňažná) zložka Národného pokladu:

- v dlžných cenných papieroch (zmenkách) Sk 23,000 000,-	€	763 460,13
- na BÚ NP č. 150134-012/0200	€	2 122,15
S p o l u	€	765 582,28
		=====

Výtvarná zložka Národného pokladu

Ide o umelecké diela slovenských výtvarných umelcov, ktoré boli znalecky ohodnotené v rokoch 1994-1995 a sú v úschove v Matici slovenskej v Martine. Cena výtvarnej časti Národného pokladu je 133 479,39 €.

Kovová zložka Národného pokladu

Ide o vyzbierané predmety z drahých kovov ohodnotené znaleckou komisiou v rokoch 1993-1995.

Nepeňažnú, tzv. kovovú časť Národného pokladu tvoria: predmety z drahých kovov (zlata, striebra, platiny), ale aj z obyčajného kovu, kamene z náušnic, prsteňov, ktoré boli poškodené a zliate do zlatých tehličiek. Táto zložka Národného pokladu bola znalecky ocenená na 124288,19 €.

Napriek úsiliu správnou radou určených zástupcov Nadácie Matice slovenskej komisionálne, na tvári miesta, teda v priestoroch Matice slovenskej, vykonať fyzickú inventarizáciu kovovej časti Národného pokladu, nebolo jej to umožnené, lebo pôvodná bezpečnostná skriňa, v ktorej bola kovová časť Národného pokladu, od ktorej mala Nadácia Matice slovenskej kľúče, bola násilne otvorená a kovová časť Národného pokladu prenesená na iné miesto v priestoroch Matice slovenskej. O tomto svojom pokuse vykonať fyzickú inventarizáciu a o jeho zmarení má Nadácia Matice slovenskej notársku zápisnicu. Nadácia Matice slovenskej už vykonala niektoré právne kroky v tejto súvislosti a koncom mesiaca mája 2018 celú vec meritórne prerokuje na spoločnom zasadaní správnej a dozornej rady

a podľa výsledkov tohto kolektívneho posúdenia prikróčí k ďalším rokovaniam s Maticou slovenskou a prípadne aj k podaniu civilnoprávnej žaloby.

Rekapitulácia

Stav Národného pokladu podľa jeho zložiek a súhrne k 31.12.2017:

- finančná (peňažná) zložka	765 582,28 €
- výtvarná zložka	133 479,39 €
- kovová zložka	<u>124 288,19 €</u>
Spolu:	1 023 349,86 €

=====

Prehľad o činnosti a prostriedkoch nadačných fondov

K 31.12.2017 mala Nadácia Matice slovenskej **nadačné imanie** na troch účtoch: NI zapísané (9 958,18 €), NI nezapísané (89 689,97 €), NI zapísané z NMM (3 319,39 €).

Na účte **Fondy tvorené podľa osobitného predpisu** evidovala nadácia **celkovú hodnotu zbierky na Národný poklad SR (1,023 349,86 €)**.

- **Nadačný fond Mladej Matice** – stav fondu k 31.12.2017 bol 33,57 €.

Ďalšie fondy tvorené podľa osobitného predpisu:

- **Fond Ireny Polákovej** bol vytvorený v roku 2007 zdedením finančnej čiastky 50.000,- USD k 31.12.2017 bol stav fondu 41 011,09 €.

- **Fond Dr. Pavla** bol vytvorený darom cenných papierov poskytnutých Dr.Pavlom v roku 2005, po predaji za sumu Sk 3,228 122,73, z ktorého sa v roku 2010 čerpalo na jeden projekt 1 500,- €, stornoval sa projekt za 5 000,- €, zostatok na fonde k 31.12.2017 je 91 571,19 €.

- **Záväzky zo sociálneho fondu** – k 31.12.2017 zostalo na účte 129,62 €.

Hospodárenie Nadácie Matice slovenskej v roku 2017

Príjmy Nadácie Matice slovenskej v roku 2017 tvorili prijaté príspevky od fyzických osôb v sume 200,00 €.

K 31.12.2017 bola nadácia majiteľom 7 467 ks akcií Matičného fondu v celkovej účtovnej hodnote 83 179,48 €; od roku 2000 je nadácia členom Podielového družstva Slovenské investície s pôvodným základným vkladom Sk 14.000,-; k 31.12.2017 bol stav účtu 1 084,88 €. Z týchto akcií a podielov však v roku 2017 žiadne príjmy nadácia nemala.

Vzhľadom na pokračujúcu nepriaznivú finančnú situáciu správna rada na svojom zasadnutí 24.3.2017 schválila **rozpočet na rok 2017** nasledovne:

- príjmy Nadácie Matice slovenskej v roku 2017:

dary a príspevky od práv. a fyzických osôb	<u>2 200,00 €</u>
--	-------------------

- výdavky Nadácie Matice slovenskej v roku 2017:

výdavky na podporu účelu NMS	600,00 €
------------------------------	----------

výdavky na správu – prevádzka NMS	<u>1 600,00 €</u>
-----------------------------------	-------------------

Spolu	<u>2 200,00 €</u>
-------	-------------------

Ročná účtovná závierka Nadácie Matice slovenskej k 31.12.2017:

Hodnoty zo súvahy:

Aktíva celkom:	263 563,79 €
	=====
A/ neobežný majetok spolu:	257 767,58 €
z toho dlhodobý hmotný majetok	€ 2527,53
- opravné položky k DHM	-2527,53
z toho dlhodobý finančný majetok	€ 1 125 408,43
- opravné položky k DFM	€ - 867 640,85
B/ obežný majetok spolu:	5 689,24 €
z toho zásoby	€ 392,50
z toho krátkodobé pohľadávky	€ 38 989,65

- opravné položky k pohľ.	€	- 36 581,06	
z toho finančné účty	€	155 796,61	
- opravné položky ku KFM	€	-152 908,46	
C/ časové rozlíšenie spolu:			106,97 €
náklady budúcich období	€	106,97	

Pasíva celkom: **263 563,79 €**

=====

A/ vlastné zdroje krytia 255 552,72 €

z toho imanie a peňažné fondy

základné imanie € 102 967,54
peňažné fondy € 1,155 965,71

nevysporiadaný výsledok

hosp. minulých rokov € -1 001 507,04

výsledok hospodárenia

za účtovné obdobie € - 1 873,49

B/ cudzie zdroje 8 011,07 €

krátkodobé rezervy € 0,00

dlhodobé záväzky € 129,62

krátkodobé záväzky € 7 881,45

Hodnoty z Výkazu ziskov a strát 2017

- celkové výnosy 200,00 €

- celkové výdavky 2 073,49 €

Hospodársky výsledok pred zdanením - 1 873,49 €

Výsledok hospodárenia za rok 2017 - strata - 1 873,49 €

=====

Rozpis príjmov za rok 2017:

- prijaté príspevky od fyzických osôb 200,00 €

Príjmy celkom: 200,00 €
=====

Rozpis výdavkov za rok 2017:

- výdavky na podporu účelu nadácie 0,00 €

- náklady na správu Nadácie 1 873,49

a) ochrana a zhodnotenie majetku 0,- €

b) prevádzka nadácie 2 049,99 €

c) náhrady – cestovné 23,50 €

Výdavky celkom: 2 073,49 €
=====

Hospodársky výsledok za účtovné obdobie roku 2017 je strata 1 873,49 €.

Stratu sa odporúča zúčtovať na účet Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Nadácia Matice slovenskej v roku 2017 nevyplatila žiadnu odmenu správcovi Nadácie MS za výkon funkcie, ani žiaden iný orgán nedostal odmenu.

Hospodárenie Nadácie Matice slovenskej v roku 2017 kontrolovala Dozorná rada Nadácie Matice slovenskej.

V Malackách 25.mája 2018

Jozef Steiner
správca
Nadácie Matice slovenskej

Vypracovali: Ing. Jozef Markuš, DrSc., predseda SR NMS

Jozef Steiner, správca NMS

Marta Havlíková